

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

EXTRAS-RAPORT

privind participarea AEP la reuniunea online *Transparența finanțării politice – instrumente și impact*, organizată de IFES și Institutul CEELI, în data de 15 aprilie 2021, în intervalul 15:00-17:00 (EET)

În conformitate cu invitația primită din partea Fundației Internaționale pentru Sisteme Electorale (IFES), Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) a participat la reuniunea online *Transparența finanțării politice – instrumente și impact* (orig. *Political Finance Transparency – Tools&Impact*), desfășurată în data de 15 aprilie a.c., în intervalul orar 15:00-17:00 (EET), pe platforma Zoom. Evenimentul a fost organizat de IFES, în parteneriat cu Institutul CEELI și este parte integrantă din proiectul *Combaterea eficientă a corupției* (orig. *Effective Combat Against Corruption*), demarat de cele două structuri și sprijinit de Biroul pentru Aplicarea Dreptului Internațional și Combaterea Traficului de Stupefiante din cadrul Departamentului de Stat al Statelor Unite. Proiectul presupune oferirea de asistență Bosniei și Herțegovinei, Bulgariei, Muntenegrului și României pentru implementarea recomandărilor anti-corupție.

Reprezentarea AEP a fost asigurată de directorul general al Departamentului de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, alături de un consultant parlamentar în cadrul Serviciului relații externe, Departamentul cooperare internațională.

Principalele teme abordate în cadrul reuniunii au vizat abordările practice asupra dezvoltării de baze de date publice care privesc finanțarea politică, metodele utilizate pentru urmărirea cheltuielilor realizate pentru reclame/publicitate online, dar și oportunitățile de maximizare a impactului datelor despre finanțarea politică și al analizei acestora.

Agenda

15:00 Cuvânt de deschidere și introducere

Dr. Magnus ÖHMAN, Director, Biroul Regional pentru Europa, IFES

15:05 Abordări practice pentru creșterea transparenței și depășirea provocărilor comune

Dl. Septimius PÂRVU, expert în guvernare și alegeri, Expert Forum, România

Dl. Oleksandr BALAS, Director, Direcția de comunicare externă, Departamentul pentru prevenirea corupției politice, Agenția Națională pentru Prevenirea Corupției, Ucraina

Dna. Laura EDELSON, Observatorul pentru Publicitate al Universității din New York, Cibersecuritate pentru Democrație, Școala de Inginerie Tandon, NYU

15:45 Maximizarea valorii instrumentelor pentru transparență

Dna. Sarah BRYNER, director de cercetare și strategie, organizația Open Secrets

Dl. Jorge A. VALLADARES MOLLEDA, expert în cercetare și politici publice privind integritatea politică, Transparency International

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Dna. Anastasia KOZLOVTSEVA, ofițer de programe, Parteneriatul Estic, Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă (orig. en. *Open Government Partnership* – OGP)

16:30 Sesiune de întrebări și răspunsuri

16:00 Încheierea reuniunii

Prezentarea subiectelor dezbătute

Reuniunea a fost deschisă de domnul Magnus ÖHMAN, directorul Biroului regional IFES pentru Europa, care a pus în lumină tema principală a seminarului, concentrată în jurul instrumentelor de transparentizare a finanțării partidelor politice și campaniilor electorale.

Domnul Septimius PÂRVU, expert în guvernare și alegeri în cadrul Expert Forum, a prezentat succint activitatea desfășurată recent, punând accent pe baza de date <https://banipartide.ro>, unde au fost compilate informații relevante privind desfășurarea alegerilor din ultimii 30 de ani. Scopul a fost acela de a observa cum a evoluat problematica finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. Menționăm că informațiile relevante care stau la baza acestei platforme provin din datele deschise publicate de către Autoritatea Electorală Permanentă pe website-ul www.roaep.ro și de pe pagina dedicată finanțării partidelor politice și campaniilor electorale <https://finantarepartide.ro>. Reprezentantul Expert Forum a menționat faptul că rapoartele publicate pe platformă au la bază intenția de a stimula inițiativele de schimbare a aspectelor care conduc la apariția slăbiciunilor în sistemul electoral. Platforma Expert Forum prezintă și un istoric al cheltuielilor și veniturilor partidelor politice, care permite realizarea de comparații și corelații utile pentru interpretarea ulterioară a datelor. Precizăm că pagina web gestionată de AEP, <https://finantarepartide.ro>, este pagina oficială care oferă acces la raportările detaliate ale veniturilor și cheltuielilor partidelor politice. De asemenea, domnul Septimius PÂRVU a precizat că, în următoarea perioadă, Expert Forum se va concentra asupra colectării de date despre persoane juridice care au contribuit la finanțarea campaniilor electorale prin donații către partidele politice. Reprezentantul a mai precizat că datele vor fi colectate din surse oficiale, precum *website*-ul Autorității Electorale Permanente, Monitorul Oficial sau Registrul Comerțului.

Domnul Oleksandr BALAS, director al Direcției de comunicare externă din cadrul Departamentului pentru prevenirea corupției politice, Agenția Națională pentru Prevenirea Corupției din Ucraina, a prezentat câteva aspecte legate de registrul finanțării partidelor politice din Ucraina. Acesta a subliniat că un element important în realizarea registrului îl reprezintă modul de securizare a datelor, precum și protecția datelor cu caracter personal. Diversitatea datelor statistice prezente în registrul, alături de caracteristicile portalului permit o filtrare eficientă a informațiilor necesare fiecărui utilizator. Unul dintre scopurile transparentizării datelor despre finanțarea partidelor politice a fost acela de a oferi baza statistică necesară tuturor organizațiilor non guvernamentale care utilizează instrumente de monitorizare a partidelor pentru a-și realiza propriile analize. De asemenea, modalitatea de raportare a veniturilor și cheltuielilor de către partidele politice urmează a fi simplificată în curând.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Dna. Laura EDELSON, doctorandă în cadrul Școlii de Inginerie Tandon, Universitatea din New York, a prezentat proiectul Observatorului de Publicitate Online, <https://adobservatory.org>, care reunește date despre publicitatea politică online. Proiectul acestui portal a reunit atât experți în ingineria calculatoarelor, cât și jurnaliști și studenți în drept, formând o echipă multidisciplinară. Rațiunea portalului este dată de existența în Statele Unite a unei multitudini de reclame digitale pentru partidele politice, foarte vizibile mai cu seamă în perioadele de campanie electorală. Acest proiect se prezintă ca fiind unul independent, nepartizan și concentrat asupra îmbunătățirii transparenței publicității politice online prin implementarea metodelor tradiționale utilizate în securitatea cibernetică pentru a evalua gradul de vulnerabilitate al site-urilor. Proiectul își propune să construiască instrumente pentru colectarea și arhivarea datelor de publicitate politică, pe care să le pună la dispoziția publicului. Doamna Laura EDELSON a încurajat jurnaliștii și cercetătorii să folosească datele obținute pentru a alimenta analiza publicității politice online.

În continuare, dna. Sarah BRYNER, director de cercetare și strategie în cadrul organizației *Open Secrets*, prezentat platforma online <https://www.opensecrets.org>, care reunește numeroase profiluri ale oamenilor politici din Statele Unite, dar și profiluri de organizație, care privesc persoane juridice implicate în finanțarea campaniilor electorale. Site-ul este alimentat cu ajutorul a zece surse majore de date, iar specialiștii care îl administrează se asigură că informațiile sunt corelate în mod corespunzător. Acest portal reprezintă un exemplu util de instrument de transparentizare a datelor, precum și o sursă utilă pentru a înțelege sistemul electoral american, întrucât site-ul oferă clarificări despre termenii folosiți. Informațiile oferite de acest portal sunt utilizate de jurnaliști, de cercetători, dar și de publicul larg.

Dl. Jorge A. VALLADARES MOLLEDA, expert în cercetare și politici publice privind integritatea politică în cadrul organizației Transparency International a abordat subiectul corupției, citând un sondaj potrivit căruia 79% dintre europeni consideră că există o legătură strânsă între *business* și politică. Specialistul a precizat că unul dintre scopurile proiectului la care lucrează este conectarea diferitelor date legate de finanțare partidelor politice cu date legate de achiziții publice în vederea evaluării riscului de corupție. În acest sens, Transparency International coordonează platforma <https://www.integritywatch.eu/>, care gestionează informații din opt state membre ale UE și urmează să găzduiască date din 16 state până în anul 2022.

Dna. Anastasia KOZLOVTSEVA, ofițer de programe în cadrul Parteneriatului Estic, responsabilă cu Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă, (orig. en. *Open Government Partnership – OGP*), a prezentat câteva modele de bune practici în ceea ce privește deschiderea datelor. În Ucraina, platforma <https://youcontrol.com.ua> oferă posibilitatea utilizatorilor de a verifica profilul companiilor private, în vederea creării unui mediu de *business* mai transparent. La crearea acestei platforme și-au adus aportul specialiști de la nivel guvernamental, precum și reprezentanți ai organizațiilor nonguvernamentale. În Republica Moldova, portalul <https://openmoney.md> a fost realizat cu scopul de a crește transparența financiară. În cadrul acestuia, se pot căuta date despre companii private sau persoane fizice, rezultatele fiind furnizate în format de diagrame interconectate care identifică legăturile financiare dintre acestea.

Concluzii

Ulterior prezentărilor a fost deschisă o sesiune de întrebări și răspunsuri, urmată de concluzii care au reluat cele mai importante idei evocate de către vorbitori. Dintre acestea pot fi desprinse următoarele:

1. Expert Forum a lansat recent portalul <https://banipartide.ro>, care se adresează specialiștilor din domeniul electoral, jurnaliștilor, dar și publicului larg, oferind date despre finanțarea partidelor politice.
2. Reclamele politice difuzate online în Statele Unite ale Americii pot fi identificate cu ajutorul platformei <https://adobservatory.org>.
3. Profilurile oamenilor politici și ale companiilor care sunt implicate în finanțarea partidelor politice din Statele Unite ale Americii pot fi consultate pe platforma <https://www.opensecrets.org>.
4. Organizația Transparency International gestionează, cu ajutorul site-ului <https://www.integritywatch.eu>, date deschise privind legătura dintre mediul de afaceri și politică din cadrul a opt state membre în UE, proiect ce urmează a fi extins în 2022.
5. Două instrumente utile și care pot fi considerate exemple de bune practici în creșterea transparenței financiare sunt platforma <https://youcontrol.com.ua> din Ucraina și site-ul <https://openmoney.md> din Republica Moldova.